

Antikvarisk konsekvensbeskrivning avseende förslag till nytt gårdshus inom Såpsjudaren 1 på Norrmalm i Stockholm

Bakgrund

Fastighetsägaren Sparbössan Fastigheter AB utreder möjligheten att komplettera befintlig bebyggelse inom rubricerad fastighet med en ny gårdsbyggnad. Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planarbete ska påbörjas. Som en del av planarbetet har ett tillbyggnadsförslag tagits fram, avsett att ligga till grund för utarbetandet av en ny detaljplan.

Om denna handling

Denna konsekvensbeskrivning beskriver hur gestaltungsförslaget skulle:

- inverka på riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården [AB115],
- påverka kulturvärdena hos bebyggelsen inom kvarteret och den närmaste omgivningen,
- påverka kulturvärdena hos byggnaden inom den berörda fastigheten.

Förutsättningar för konsekvensbeskrivningen

Som kunskapsunderlag ligger inläsning om byggnadens utvecklingshistoria via webbsidan Digitala stadsmuseet och de handlingar i byggnadsnämndens arkiv som går att nå digitalt webben samt undertecknads platsbesök 2020-04-17.

Som bedömningsunderlag för konsekvensbeskrivningen ligger presentationsmaterial för den tänkta tillbyggnaden, upprättat av AIX Arkitekter. Materialet består av ritningar och illustrationer, daterade 2019-10-14, 2019-10-31, 2020-01-27 och 2020-06-04, samt en beskrivning av hur det nya huset möter det befintliga, daterad 2020-05-06.

Författningsskydd

Fastigheten ligger inom den stora **fornlämningen "Stockholm 103:1"** som innefattar kulturlager från det medeltida Stockholm och framåt. Med tanke på de omfattande grundläggningsarbeten som krävdes vid 1920-talets början, vid uppförandet av den befintliga bebyggelsen inom kvarteren, bör samtliga äldre kulturlager ha schaktats bort vid detta tillfälle.

Detaljplaneområdet ligger **inom riksintresset för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården [AB115]**. De tre uttrycken för riksintresset, enligt Riksantikvarieämbetets beslut, som har bäring på fastigheten lyder:

- "Det sena 1800-talets stadsbyggande med esplanadsystemet och gator av olika bredd och karaktär, och byggnader i bestämda hushöjder. Villastaden, nya typer av offentliga byggnader, folkrörelsebyggnader och -miljöer, kommunaltekniska anläggningar och parker. Genombrottsgator och områden planlagda som "ny stadsdel" i enlighet med 1874 års byggnadsstadga. Den täta och enhetliga stenstadsbebyggelsen."
- "1900-talets stadsbyggande och bebyggelseutveckling. Lärkstaden, Diplomastaden, Birkastan, Röda Bergen, Kungsgatan och andra miljöer som återspeglar stadsplanering och bebyggelseutvecklingen under århundradets inledande årtionden. Terränganpassade planer, storgårdskvarter, men även fullföljandet av den äldre rutnätsstaden. Parkanläggningar och grönska, innerstadens koloniträdgårdar."
- "Andra Stockholmska särdrag som anpassningen till naturen, fronten mot vattenrummen och Stockholms inlopp, både från Saltsjön och Mälaren. Vyerna från viktiga utsiktspunkter, blickfång, kontakten med vattnet. De tydligt avläsbara "årsringarna" i stadsväxten. Stenstadens tydliga yttre gräns. Stadssiluetten med den begränsade hushöjden där i stort sett bara kyrktornen och offentliga byggnader tillåts höja sig över mängden. Byggnader och miljöer med anknytning till konstnärliga verk och historiska personer."

Fastigheten är gulklassad enligt Stadsmuseets kulturhistoriska klassificeringssystem, vilket innebär att dess bebyggelse har positiv betydelse för stadsbilden och/eller ett visst kulturhistoriskt värde.

Utsnitt ut Stockholms stads kulturhistoriska klassificeringskarta, där Såpsjudaren 1 är inringad med rött.

Källa: http://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/kul/klassificering/DPWebMap.html

Gällande detaljplan för fastigheten (Pl 5313) är antagen 1958 och upprättad i samband med att bebyggelsen på grannfastigheten skulle uppföras. Planen saknar bestämmelser som hanterar bebyggelsens kulturvärden.

Fastighetens och dess närmaste omgivnings utvecklingshistoria

Regeringsgatan är en av Stockholms äldre gator och var tidigt en av stadens viktigaste infartsvägar. Birger Jarlsgatan är en del av den omfattande reglering av Norrmalm gatunät som inleddes på 1860-talet. Birger Jarlsgatan förlades i princip utmed Rännilen, den å som förband sumpmarken Träsket med Nybroviken. För att kunna förverkliga Birger Jarlsgatan revs äldre byggnader successivt bort utmed gatusträckningen, för att ersättas med betydligt mer monumental bebyggelse. I takt med att staden växte, kom rivningarna att ske allt längre norrut och vid 1900-talets början hade den nya staden nått fram till området vid Roslagstorg, i höjd med Jutas Backe, den branta och trappförsedda backe som tvärs över Regeringsgatan leder upp till Johannes kyrka.

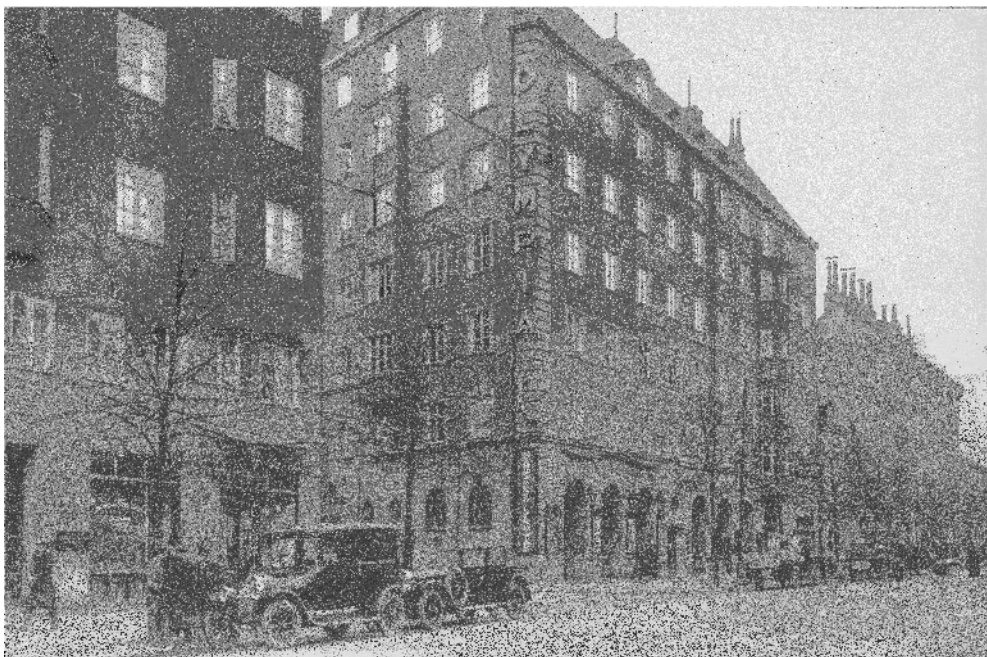

Regeringsgatan år 1893, med dagens kvarteret Såpsjudaren till höger i bild, efter VED-skylden. Längre bort utmed Regeringsgatan, i den del som så småningom skulle bli kvarteret Såpsjudaren, ligger högre bostadsbebyggelse som bör vara relativt nyligen uppför när bilden togs. Tvärs över Regeringsgatan löper Jutas Backe. Källa: Digitala stadsmuseet.

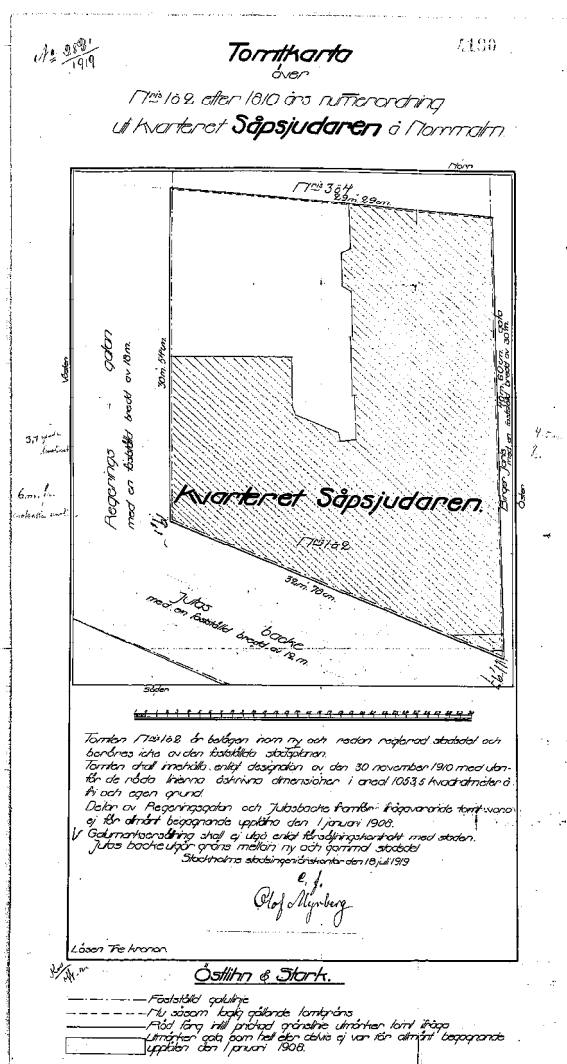
Birger Jarlsgatan/Roslagstorg, med Jutas Backe uppför bergets år 1897. Dagens kvarteret Söpsjudaren ligger till höger om trapporna uppför Jutas Backe (jämför VED-skylden med föregående fotografi). Bebyggelsen i området var fortfarande småskalig. Byggnaderna i det blivande kvarteret Söpsjudarens södra del vände sig mot Birger Jarlsgatan/Roslagstorget, medan den västra delen av tomtmarken fungerade som trädgård och bakgård. Källa: Digitala stadsmuseet.

Birger Jarlsgatan 1924, när huset på Söpsjudaren 1 var relativt nyligen färdigställt. Biografen fanns på plats redan då, men hette vid denna tid Olympia. Källa: Digitala stadsmuseet.

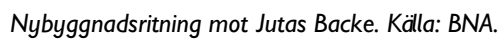

1919 upprättades en ny tomtkarta för de båda tomter i kvarteret Såpsjudarens södra del, som fram till dess varit bebyggda med låg och småskalig bebyggelse. Samma år upprättade Firma Östlin & Stark (arkitekterna Josef Östlin och Albin Stark) nybyggnadsritningar för det flerbostadshus som kom att uppföras. Uppdragsgivare och byggherre var byggmästare CGF Winkvist. På bottenplanet inrymdes redan från början en biograf. I gatuplanet mot Birger Jarlsgatan projekterades för en cafélokal och på gatuplanet mot Regeringsgatan för småbutiker. Våningsplanet en trappa upp mot Birger Jarlsgatan iordningställdes för en "fysikalisk kuranstalt". Det är oklart om det blev ett café mot Birger Jarlsgatan, men redan efter ett par år hade i alla fall Scania-Vabis sitt försäljningskontor i denna lokal. I våningsplanen högre upp inreddes relativt stora bostadslägenheter.

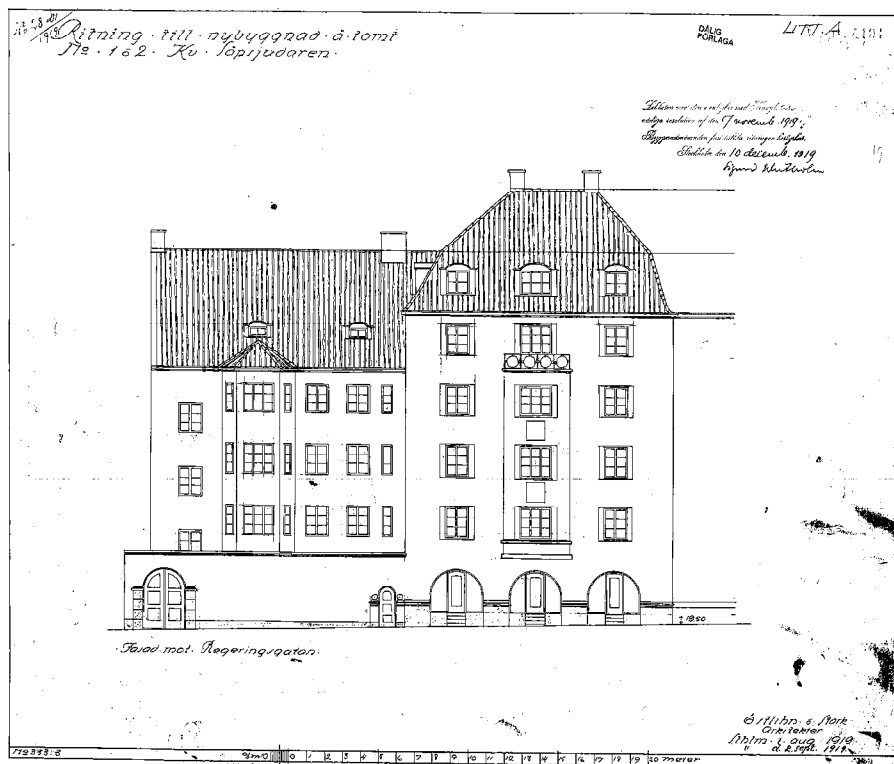

1919 års tomtkarta, med den nya tomten som bestod av en sammanslagning av två mindre tomter. Källa: BNA.

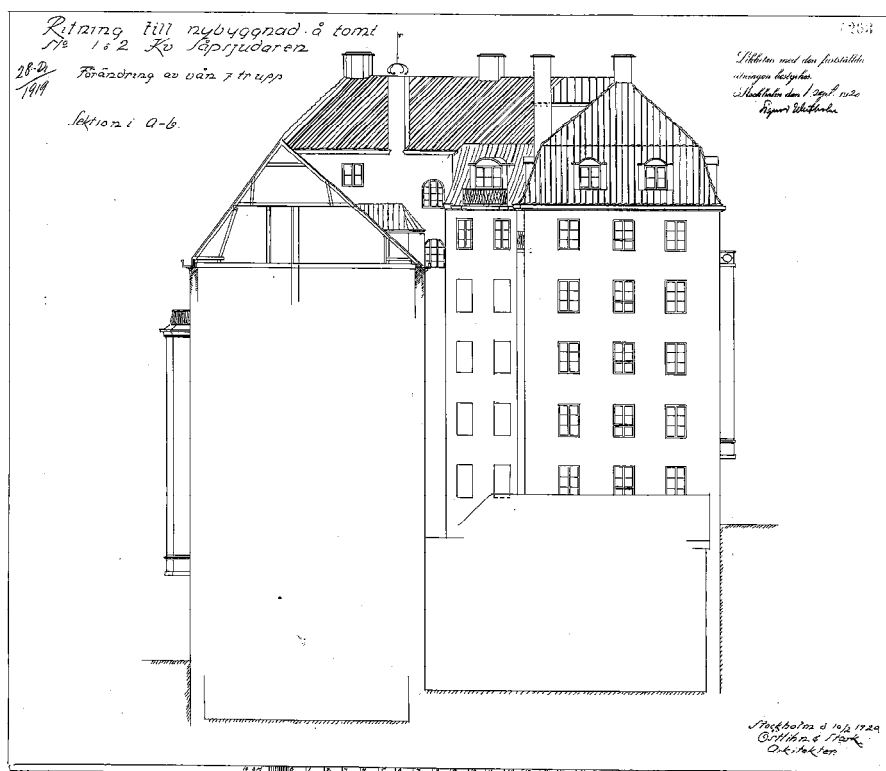

Antikvarisk konsekvensbeskrivning avseende förslag till nytt gårdshus inom Sårpsjudaren 1
Norrholm i Stockholm
2020-08-12
Sida 6 av 27

Nybyggnadsritning mot Regeringsgatan. Bakom muren ryms den uppskjutande biografsalongen. Källa: BNA.

Nybyggnadsritning med fasad mot norr och innergården. Källa: BNA.

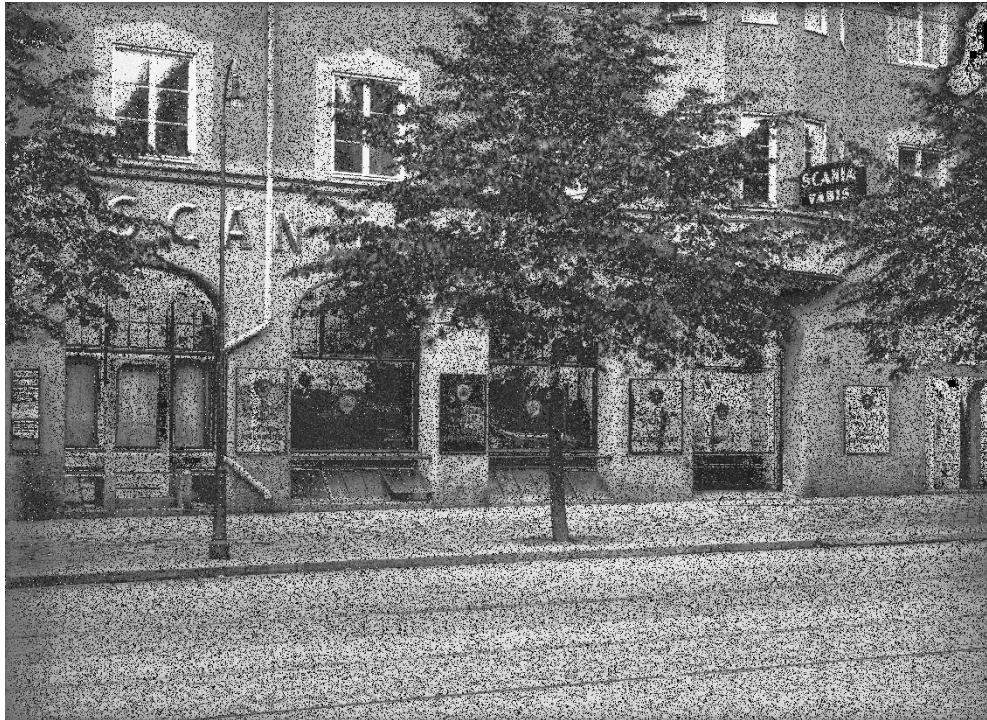
Antikvarisk konsekvensbeskrivning avseende förslag till nytt gårdshus inom Söndersjödaren 1

Norrmalm i Stockholm

2020-08-12

Sida 7 av 27

Scania-Vabis försäljningskontor i bottenvåningen på Söpsjudaren 1, någon gång på 1920-talet. Lokalen var enligt nybyggnadsritningarna tänkt att fungera som café, men det är möjligt att den redan från början inreddes för Scania-Vabis. Källa: Digitala stadsmuseet.

Scania-Vabis försäljningslokal i bottenvåningen på Söpsjudaren 1, någon gång på 1920-talet. Bilarna kördes in via en port mot Birger Jarlsgatan. Källa: Digitala stadsmuseet.

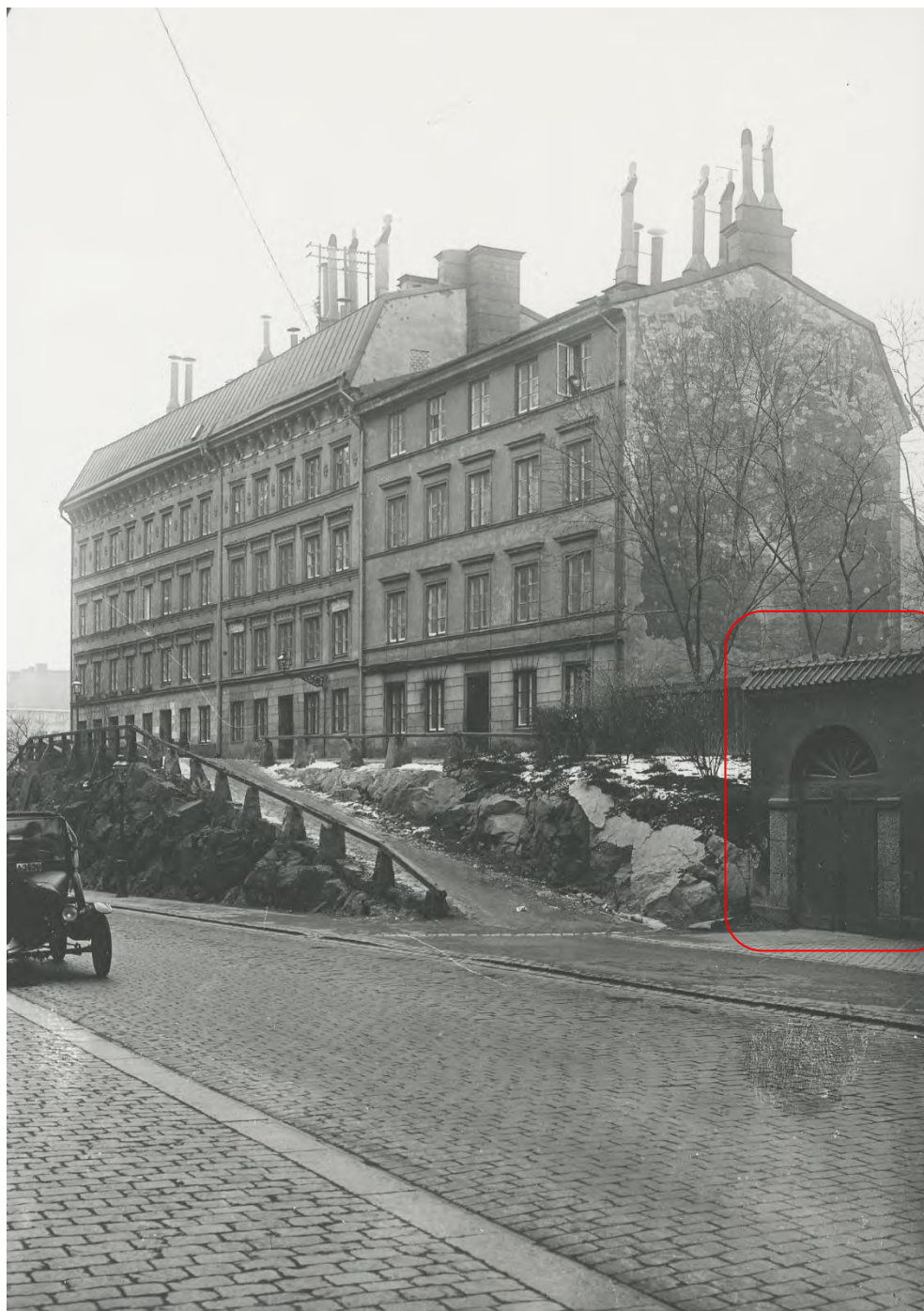

Biograf Olympias entré mot Birger Jarlsgatan och foajéns fönster mot Jutas Backe år 1924, när byggnaden fortfarande var relativt ny. Källa: Digitala stadsmuseet (bilden är kraftigt beskuren).

Odaterad interiörbild från biograflokalen. Bilden är tagen innan den delades upp i mindre biosalonger, men att döma av stolarnas utseende är bilden tagen relativt sent på 1900-talet. Källa: SvD:s artikel "Stockholms bortglömda biografer - Så fick 'familjens glada biograf' sitt usla rykte", skriven av Anders Haraldsson, ursprungligen publicerad 2016-05-27 och nedladdad 2020-05-18.

Regeringsgatan 94-98 (ca), att döma av bilen på bilden strax efter att huset på Såpsjudaren 1 uppförts. Dess mur med den ursprungliga garageporten ansas längst till höger i bild. Källa: Digitala stadsmuseet.

Vy från huset, ut mot innergården och grannfastigheterna i kvarteret, med Regeringsgatan längre bort i bild. Ovanpå biograflokalstaket står en piskställning. Året är 1951 och försäkringsbolaget Valands långsmala kontorshus är ännu inte uppfört. Källa: Digitala stadsmuseet.

Regeringsgatan 1974, i samband med att huset byggs om till kontor, vilket man kan se till höger i bild. Till vänster ses försäkringsbolaget Valands långa byggnad, som senare (1990-tal) kom att förses med två utskjutande flyglar mot Regeringsgatan. Källa: Digitala stadsmuseet.

Birger Jarlsgatan 1974. Källa: Digitala stadsmuseet.

Byggnaden idag

Byggnaden har genom åren genomgått en del förändringar, men har trots det bibehållit relativt mycket av sin ursprungliga karaktär. Exteriören är relativt välbevarad, biografen och biograflokalen finns kvar, men i Scania-Vabis före detta försäljningskontor finns en restaurang och i den före detta fysikaliska kuranstalten huserar ett arkitektkontor. De största förändringarna är att vindarna inretts och att de före detta bostadslägenheterna byggts om till kontor.

Fasaderna mot Birger Jarlsgatan och Jutas Backe i april 2020.

Antikvarisk konsekvensbeskrivning avseende förslag till nytt gårdshus inom Såpsjudaren 1
Norrmalm i Stockholm

2020-08-12

Sida 13 av 27

Till vänster: Fasaden mot Birger Jarlsgatan i april 2020. Till höger: Huvudentrén mot Birger Jarlsgatan.

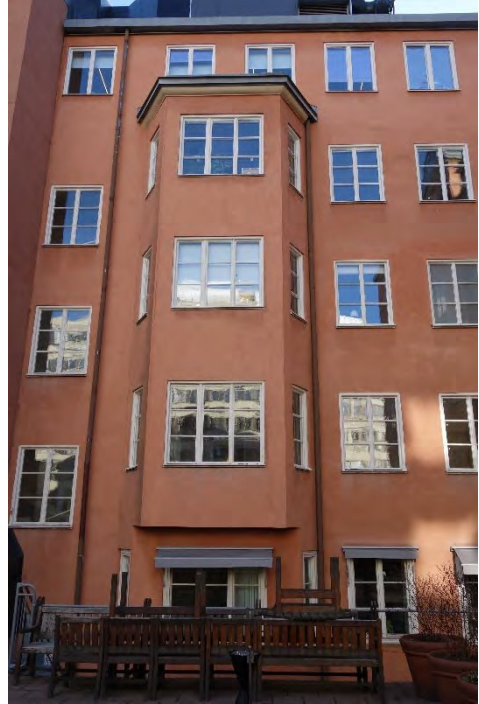
Till vänster: Fasaden mot hörnet Regeringsgatan-Justas Backe i april 2020. Till höger: Entréer till och nödutrymning från biograflokalen mot Justas Backe.

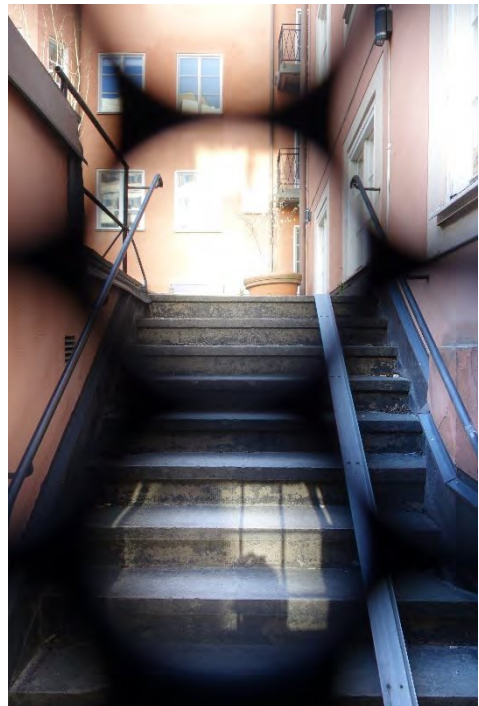

Vy från Roslagsgatan, där man dels kan se den aktuella byggnaden och mur utmed gatan, dels den långa byggnaden (Valands före detta byggnad) utmed grannfastigheten. Den byggdes i början av 1990-talet till med flyglar på den före detta förgårdsmarken mot Regeringsgatan.

Till vänster: Vy mot innergården mot Regeringsgatan. Till höger: Vy upp mot gårdsfasaden till den byggnadskropp som sträcker sig utmed Birger Jarlsgatan.

Till vänster: Muren utmed Regeringsgatan, bakom vilken biografalongen ligger. Porten närmast i bild leder upp till innergården, ovanpå biograflokalen. Den låga, tidigare betydligt högre dörren längst bort i muren ledde tidigare in till ett garage (jämför med äldre fotografi tidigare i handlingen). Till höger: Vy genom gallret till dörren framför trappan som leder upp till innergården.

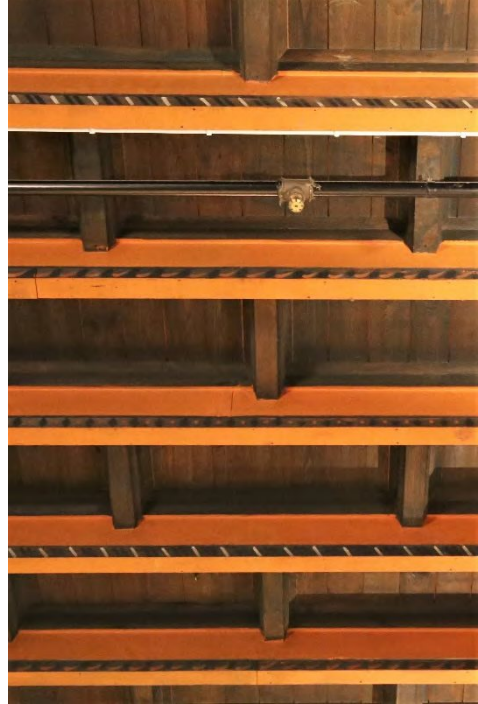
Vy ner mot innergården. Den plattbelagda ytan är ovensidan på biograflokalen. Det kopparbeklädda takfallet längst vänster i bild är ursprungsgaraget tak (idag miljörum).

Vy utmed Regeringsgatan, där man kan se hur de tillbyggnader som i slutet av 1900-talet uppfördes på förgården till Valands före detta kontorshus gjort att kvarteret idag är rytmiskt indelat enligt principen byggnad-innergård-byggnad-innergård-byggnad.

Till vänster: Vy genom biograflokalens foajé. Längst bort i bild finns den monumentala trappan upp till lokalens övre plan. Till höger: Närbild på foajéns innertak, vars bemålning troligtvis är ursprunglig.

Detaljbilder på den monumentala trappa i biograflokalen som leder upp till dagens mindre biosalonger en trappa upp. Ursprungligen ledde trappan upp till den ursprungliga biosalongens balkong. På det övre planet finns också utrymningsdörrarna som leder ut till en avsats i Jutas Backe.

Till vänster: Vy mot en av utrymningsdörrarna mot Jutas Backe. Den kraftfulla takfrisen av trä har fortfarande sin ursprungsbemålning. Till höger: Närbild på takfrisen av trä

Till vänster: Även om den stora biografsalongen byggts om vi flera tillfällen och idag är uppdelad i tre mindre salonger, är fortfarande rester av den ursprungliga gestaltningen synlig. Högst upp på de bärande kolonnerna återfinns förgyllda krön med palmettblad. Bilden är tagen i en av den övre biosalongerna. Till höger: En av de synliga pelarna i den nedre biosalongen.

Tillbyggnadsförslaget omfattning och karaktär

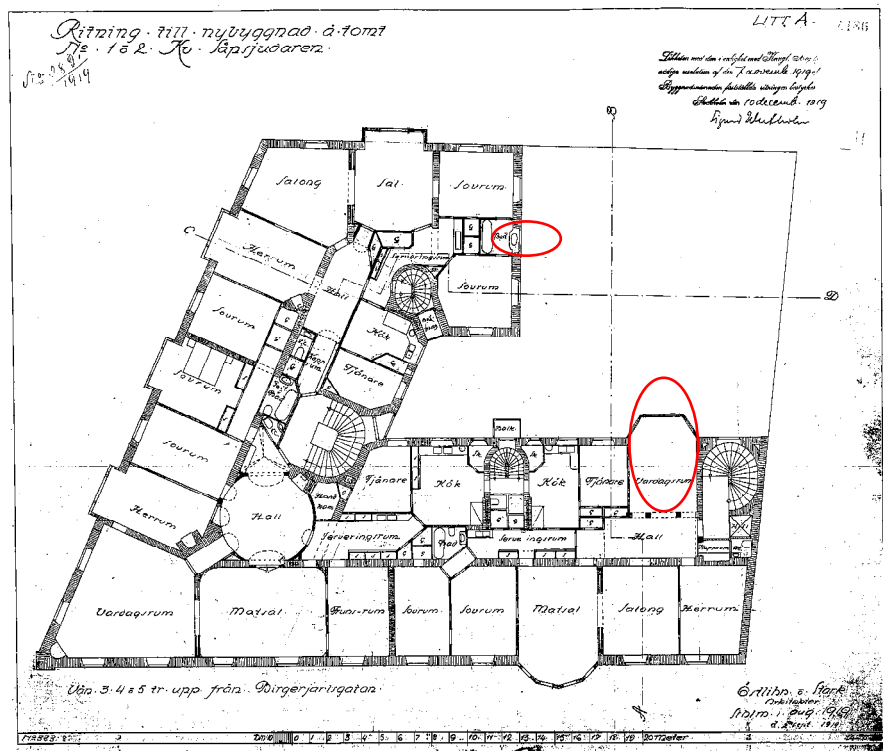
Den föreslagna tillbyggnaden innebär enligt gestaltungsförslaget att:

- Den ursprungliga muren mot Regeringsgatan rivs.
- En ny byggnadskropp uppförs ovanpå den befintliga biograflokalen och det före detta garaget.
- Kvarterets nuvarande fasaduttryck mot Regeringsgatan förändras.
- Merparten av fastighetens innergård försvinner och den del som bibehålls täcks över med ett glastak.
- Den nya byggnadskroppen kopplas samman med den befintliga genom att muröppningar tas upp i den befintliga byggnaden. Sammankopplingen är tänkt att ske i lägen där det ursprungligen låg badrum i byggnadskroppen mot Jutas Backa och vardagsrum med (åtminstone på ett våningsplan) öppen spis i byggnadskroppen mot Birger Jarlsgatan. I det sistnämnda läget tas hela det ursprungliga burspråkstornet bort.
- Den befintliga byggnadens fasader ska, förutom de delar som tas bort enligt ovan, bibehålla sin gestaltning som fasader. Därmed kommer den ursprungliga byggnadsvolymen att även fortsättningsvis vara läsbar inne i den nya byggnadskroppen.

Till vänster: Vy genom ett av de före detta vardagsrum, med burspråk som rivs enligt tillbyggnadsförslaget. Till höger: Den öppna spisen i samma rum.

Den ursprungliga planlösningen i bostadsplanen. De utrymmen där tillbyggnad och befintlig byggnad är tänkt att kopplas samman är inringade med rött. Källa: BNA

Tillbyggnadsförslagets normalplan som redovisar hur man har för avsikt att koppla samman den nya byggnaden med den befintliga. Källa: AIX förslagsritning.

När det gäller sockeln till den nya fasaden mot Regeringsgatan finns två alternativa utföranden. I det ena förslaget är gestaltningen fullt ut samtida med den nya byggnaden, medan det andra förslaget har kompletterats med den ursprungliga naturstenomfattningen till innergårdens före detta garage. I detta förslag har stenomfattningen demonteras och återmonteras i den i övrigt nya fasaden. Mellan naturstenpilastrarna har ett klassicistiskt dörrparti placerats in.

Alternativt sockelgestaltning, med ett fullt ut samtida utförande.

Alternativt sockelgestaltning, där naturstensomfattningar och den välvda entrén till ett före detta garage återbrukats.

Bedömningsgrundande resonemang

Kvarteret Söpsjudaren och dess närmaste omgivning har en intressant och händelserik utvecklingshistoria, som i kondenserad form berättar om Stockholms stadsbyggnadsutveckling. Kvarteret har, från 1800-talets andra hälft och under 1900-talet förändrats vid ett flertal tillfällen. Från att ha varit en småskalig randbebyggelse i stadens utkant är området idag en högexploaterad del av stadens kärna. Vid 1900-talets början hade kvarteret sin front mot Birger Jarlsgatan, medan Regeringsgatan betraktades som en bakgata, varför den tidens bebyggelse kom att få sin framsida vänd mot den relativt nya paradgatan. Detta synsätt präglade bebyggelsen i kvarteret fram till 1900-talets mitt, när grannfastigheterna bebyggdes med Valands stora kontorsbyggnad. Under seklets slut bebyggdes denna kontorsbyggnad till med flyglar mot Regeringsgatan. Dagens bebyggelse mot Regeringsgatan är således en utbyggnadsprocess som pågått under cirka 100 år.

Byggnaden på Söpsjudaren 1 uppfördes för drygt 100 år sedan och är en mycket karaktäristisk byggnad för sin tid och för den bebyggelse som då uppfördes utmed de större gatorna i Stockholm. Byggnaden karaktäriseras av att vara en stor och gestaltningsmässigt kraftfull byggnad, som bidrog till att befästa Birger Jarlsgatans roll i stadsbilden och till samtidens skalförskjutning i området. Byggnaden är

gestaltad av namnkunniga arkitekter, som visste att förvalta samtidens stilideal och funktionsbehov. Byggnaden programmerades för att innehålla relativt exklusiva butikslokaler i entréplanet, kontorslokaler en trappa upp (mot Birger Jarls-gatan) och därövanför stora bostadsvåningar. Särskilt karaktäristiskt för tiden är att byggnaden i bottenvåningen försågs med en biografsalong, som på för tiden sedvanligt sätt sträckte sig in under en överbyggd innergård.

Inverkan på fastigheten och den närmaste omgivningens kulturvärden

Tillbyggnadsförslaget kommer att förändra kvarteret och dess gestaltning utmed Regeringsgatan. Tillbyggnaden kommer att bli ytterligare ett bit i den byggnadsmosaik som präglar kvarteret, framför allt mot Regeringsgatan. En liknande byggnadsmosaik präglar även den närmaste omgivningen utmed denna gata. Kvarteret, som i början av 1900-talet troligen var tänkt att slutas, skulle med tillbyggnaden återigen gå mot detta håll. Tillbyggnadsförslaget kommer däremot inte att påverka kvarterets gestaltning mot Birger Jarlsgatan eller mot Jutas Backe. Eftersom tillbyggnaden i höjd håller sig på samma höjd som övriga bebyggelse i kvarteret kommer silhuetten och flygvyn över området troligtvis inte att påverkas nämnvärt.

När det gäller de båda alternativa sockelfasadutformningarna är alternativet med den återmonterade stenomfattningen, ur ett kulturmiljöperspektiv, det bästa. Naturstenspilastrar i anslutning till gatuentréerna är ett karaktärsdrag hos den befintliga byggnaden och genom att återbruka naturstensomfattningen bibehålls, till viss del, berättelsen om hur byggnaden ursprungligen sett ut. Stilgreppet skulle också medverka till att binda samman sockelgestaltningen utmed Regeringsgatan, där välvda fönster och naturstensomfattade entréer karaktäriserar kvarterets gatusträckning, även för den bebyggelse som tillkom på 1990-talet.

Vy mot kvarteret Såpsjudarens sockelfasader utmed Regeringsgatan i juni 2020. Kvarteret socklar karaktäriseras av naturstenspilastrar, stenimiterande puts, välvda fönster och klassicerande utsmyckningar. Sockeln på tillbyggnaden från 1990-talet är visserligen av natursten, men har försetts med en klassicerande fönstersättning som för tanken till det Palladianska motivet.

När det gäller den aktuella fastigheten kommer tillbyggnadsförslaget att få stor påverkan på den befintliga byggnadens exteriör mot Regeringsgatan. På samma sätt som tillbyggnaden skulle medverka till att fullfölja principen om att sluta kvarteret, så som det en gång var tänkt, skulle förslaget motverka den stora öppna innergård som byggnaden ursprungligen är gestaltad för. Den (redan idag visserligen trånga) innergården kommer att försvinna nästintill helt.

Tillbyggnadsförslaget kommer också att ytterligare försvåra läsbarheten och förståelsen av den ursprungliga planlösningen i bostadsvårningsplanen. (Den ursprungliga planlösningen är redan idag svåräst, på grund av tidigare genomförda ombyggnader.)

Om tillbyggnadsförslaget medför att den underliggande biografsalongen påverkas negativt, vore det olyckligt, men enligt hittills genomförda utredningar bedömer fastighetsägaren att projektet kan genomföras utan att volym eller gestaltning hos biografsalongen behöver påverkas.

Baserat på ovanstående, gör undertecknad följande bedömning:

Förslagets påverkan på staden sett på distans: Påverkan på områdets kulturvärden, sett på distans, bedöms undertecknad som låg. Bedömningen baseras på att tillbyggnaden inte höjer sig upp över omgivande bebyggelse. Det är dock möjligt att byggnaden blir såpass mycket högre än byggnadskroppen utmed Birger Jarlgatan, att den på avstånd förändrar vyn från Eriksbergsparken, men illustrationsmaterialet saknar bedömningsunderlag för detta.

Förslagets påverkan på det nära stadsrummet: Påverkan på det nära stadsrummet bedöms som relativt stor, men utifrån ett kulturvärdesperspektiv inte som omöjlig. Det är positivt för kulturmiljön om gestaltungsuttrycket av den nuvarande muren mellan gata och innergård fortfarande är läsbar vid en förändring av kvarteret, om en ny byggnad uppförs på den nuvarande innergården. Det stödjer berättelsen om kvarterets bebyggelseutveckling.

Förslagets påverkan på kvartersnivå: Påverkan på kvartersnivå bedöms bli stor, men inte heller den bedöms som omöjlig eftersom kvarteret karaktäriseras av att vara sammansatt av olika typer av byggnader, från olika tider. Ju mer av den ursprungliga murens gestaltning som arbetas in i tillbyggnadsförslaget, desto bättre är det ur ett kulturmiljöperspektiv.

Påverkan på den berörda och intilliggande byggnaders konstruktion: Påverkan på de intilliggande byggnadernas konstruktion bedöms, utifrån ett kulturvärdesperspektiv, som låg. Påverkan på den berörda byggnadskonstruktion bedöms däremot kunna bli hög. Dels rivs muren ut mot Regeringsgatan och fasaderna mot innergården påverkas till vissa delar kraftigt, dels finns en risk att den befintliga och ursprungliga biografsalongen kommer att påverkas. För att göra en

fullständig bedömning av hur den berörda byggnadens kulturvärden påverkas, krävs ytterligare redovisning av hur tillbyggnaden rent konstruktivt ska ställas in på gården och hur den ska ansluta till och mot den befintliga byggnaden.

Förslagets påverkan på byggnadsnivå: Påverkan på kulturvärdena hos den befintliga byggnaden inom fastigheten bedöms som hög. En utfyllnad av så gott som hela innergården, som därmed förvinns, i kombination med dockningen mot befintliga fasader kommer dels att förändra byggnadsgestaltningen mot Regeringsgatan, dels att försvåra läsbarheten av de före detta bostadslägenheter som haft sina vardagsrum i de lägen där burspråken är tänkt att rivas. Tillbyggnaden kommer att förändra byggnadens utformning på ett sätt gör att den riskerar att förvanskas, men med ett gestaltungsförslag som tar fasta på och traderar den befintliga gårdsmuren mot Regeringsgatan mildras påverkan, varför fasadalternativet som återbrukar delar av muren förordas. Det är också viktigt att säkerställa att tillbyggnaden kan uppföras utan att den underliggande biograflokalen tar skada på ett för kulturvärdena önskat sätt.

Utlåtande

Baserat på det granskade illustrations-, ritnings- och textmaterialet bedömer undertecknad att tillbyggnadsförslaget kan utföras utan att riksintresset eller staden, sett på distans, påverkas negativt.

Undertecknad gör bedömningen att det nära stadsrummet kommer att påverkas, men med noggrann detaljanpassning till den befintliga bebyggelsemiljön bedöms förändringen i förhållande till kulturvärdena vara möjlig.

När det gäller den befintliga byggnaden gör undertecknad bedömningen att tillbyggnaden kommer att medföra negativ påverkan på byggnadens kulturvärden, framför allt när det gäller ursprungsgestaltningen mot Regeringsgatan, men om tillbyggnaden genomförs på ett för byggnadens kulturhistoriska karaktär väl anpassat sätt, är den ändå möjlig att genomföra utan att skadan på kulturvärdena blir oskäligt stor. För att säkerställa att så sker rekommenderas att fastigheten i den nya detaljplanen förses med skräddarsydda skydds- och varsamhetsbestämmelser. Egenskapsbestämmelserna bör särskilt värna gatufasaderna mot Birger Jarls gatan och Jutas Backe samt berättelsen om att byggnaden redan när den uppfördes försågs med en biograflokal, en modernitet för sin tid, med höga samhälls- och teknikhistoriska värden.

Stockholm 2020-08-12

Vicki Wenander

Bebyggelseantikvarie och medlem i SPBA, Sveriges Praktiserande Byggnadsantikvarier.
Sakkunnig kontrollant av kulturvärden - K enligt Boverkets föreskrift BSF 2011:15 KUL2,
certifikat nr. SC0606-16.

070-614 14 55

vicki.wenander@wenanders.se

Wenanders Byrå

Grevgatan 28

114 53 STOCKHOLM

www.wenanders.se

Antikvarisk konsekvensbeskrivning avseende förslag till nytt gårdshus inom Såpsjudaren 1
Norrmalm i Stockholm

2020-08-12

Sida 27 av 27